

TARTU ÜLIKOOLI EETIKAKESKUS 2016. AASTA ARUANNE

Oktoober 2016

Sisukord

I. ÜLEVAADE	3
II. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	4
Teadus- ja arendustöö grandid	4
Esitatud taotlused	5
Individaalsed grandid	6
Teaduslikud artiklid ja kogumikud	6
Ettekanded konverentsidel ja töötubades	7
Osalemine töökohtumistel	8
III. ÕPPETEGEVUS	9
Kaitstud magistri- ja bakalaureusetööd	9
Kirjutamisel olevad doktori- ja magistritööd	9
Külalisõppejõud ja järeldoktorid	10
Kursused	10
Täiendõpe	12
Raamatukogu ja kirjanduse komplekteerimine	13
IV. ÜHISKONNALE SUUNATUD TEGEVUS	14
Koostööprojektid	14
Rahvusvahelised projektid	14
Eesti-sisesed projektid	14
Ühiskonnale suunatud konverentsid	18
Arvamuslugude konkurss ja fotovõistlus	19
Eetikakollokviumid ja -kohvikud	20
Raamatud	21
Meedia	22
Eetikaveeb	23
V. TÖÖTAJAD	24

I. ÜLEVAADE

Tartu Ülikooli eetikakeskus asutati 1. juunil 2001 interdistsiplinaarse üksusena Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna juures. Tartu Ülikooli eetikakeskus tegutseb uue statuudi alusel alates 1. jaanuarist 2009 konsortsiumina. Algselt kuulus konsortsiumisse kaheksa teaduskonda, pärast teaduskondade ühendamist valdkondadeks on konsortsiumisse haaratud kõik neli valdkonda: humanitaarteaduste ja kunstide valdkond, sotsiaalteaduste valdkond, meditsiiniteaduste valdkond ning loodus ja täpisteaduste valdkond.

Konsortsiumi nõukogu koosseis on järgmine: kirikuloo professor Riho Altnurme, etnoloogia dotsent Ene Kõresaar, eksperimentaalpsühholoogia professor Jüri Allik, õiguse ajaloo professor Marju Luts-Sootak, majanduspoliitika professor Jüri Sepp, tervishoiukorralduse professor Raul-Allan Kiivet, spordifüsioloogia professor Vahur Ööpik, rakubioloogia professor Toivo Maimtes, inimgeograafia professor Rein Ahas ja doktorant Kristi Lõuk.

Nõukogu esimees on professor Toivo Maimets.

Eetikakeskuse juhataja on professor Margit Sutrop.

Keskuse ülesanneteks on:

- organiseerida interdistsiplinaarset uurimistööd teadust ja ühiskonda puudutavates eetikaküsimustes;
- suunata Eesti ühiskonda reflekteerima normide, väärtuste ja õigluse küsimuste üle, korraldades avalikke loenguid, kohtumisi, seminare, diskussioone;
- koordineerida ja parandada eetika õpetamist ülikoolis, valmistada trükiks ette eetika-õpikuid ja oluliste eetikaalaste tekstide kogumikke;
- arendada kontakte teiste eetikakeskustega ja organiseerida külalisesinejate kutsumist teistest ülikoolidest kodu- ja välismaal.

Eetikakeskus näeb oma ülesandena samuti eetika õpetamise korraldamist nii Tartu Ülikoolis kui väljaspool. Soovime aidata kaasa eetika õpetamisele gümnaasiumides. Eetikakeskus osaleb mitmetes rahvusvahelistes teaduslikes uurimisprojektides. Keskuse raamatukogus on rikkalik valik filosoofia- ja eetikaalast kirjandust, mis on kättesaadav nii teadlastele, üliõpilastele kui ka kõigile teistele huvilistele.

II. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Teadus- ja arendustöö grandid

1) Horisont 2020 projekt „PRINTEGER: Promoting Integrity as an Integral Dimension of Excellence in Research“

Tartu Ülikooli eetikakeskus juhib analüüsi töopaketti, kus uuritakse multidistsiplinaarselt, mis on *integrity*, viies selle raames läbi normatiivse analüüsi. Tööpaketi tegeletakse mõistelise selgitamise, juriidilise ja kriminoloogilise analüüsiga ning uuritakse, mil määral on teaduse usaldusväärsus organisatsiooni vastutus.

Kestus: september 2015 – august 2018.

Koordinaator: Stichting Katholieke Universiteit Nijmegen, Holland.

Kogusumma: 166 250 EUR.

2) Horisont 2020 projekt „ACCOMPLISSH – Accelerate CO-creation by setting up a Multi-actor Platform for Impact from Social Sciences and Humanities“

Projekti eesmärgiks on välja selgitada probleemid ja takistused, mis piiravad sotsiaal- ja humanitaarteadustes tehtava uurimustöö jõudmist väljapoole akadeemiat.

Kestus: märts 2016 – veebruar 2019.

Koordinaator: University of Groningen, Holland.

Kogusumma: 110 714 EUR.

3) Tartu Ülikooli arengufondi toetus valdkondadevahelisele projektile (teadus- ja arendustegevuse interdistsiplinaarne alafookus: teaduseetika) „Teaduseetika juhendmaterjalide koostamine ja hea teadustava loomine“.

Projekti eesmärgiks on töötada välja teaduseetika alased juhendmaterjalid ja teadustöö hea tava ning protseduurid selle juurutamiseks ning rikkumiste menetlemiseks Tartu Ülikoolis.

Projekti juht: prof Margit Sutrop.

Kestus: 2016-2017.

Summa: 50 000 EUR.

4) Personaalne uurimistoetus (PUT) „The Unity of Normative Discourse: Between Reasons and Responsibility“

Projekti eesmärk on mõista, mis mõttes ja mil määral moodustavad otsustused hea ja halva, õige ja väär, kohustuse ja keelu kohta ühtse mõtte ja diskursuse kategooria (mida võiks kutsuda „normatiivseks“). Projekt uurib kahte põhilist küsimust:

(1) Kas erinevat liiki normatiivsetel otsustusel (nt otsustused väärtuse ja kohustuse kohta või moraalsed ja esteetilised otsustused) on mingi fundamentaalne ühisosa?

(2) Kas radikaalselt erinevatest moraalistest perspektiividest tulenevatel moraaliotsustustel on mingi fundamentaalne ühisosa?

Seoses esimese küsimusega uuritakse vaadet, mille kohaselt erisuguseid normatiivseid otsustusi võiks ühendada sobivate hoiakute, või sobivate hoiakupõhjenduste mõisted. Seoses teise küsimusega uuritakse vaadet, mille kohaselt moraaliotsustusi ühendab iseäralik vastutus, mida toimija selliseid otsustusi tehes endale võtab.

Teema juht: dr Francesco Orsi, täitja Marek Volt.

Kestus: 2013–2016.

Summa: 40 800 EUR.

5) Institutsionaalne uurimistoetus (IUT) „Lahkarvamuste filosoofiline analüüs“

Projekt uurib lahkarvamusi, mis kerkivad esile filosoofias (nt loogikas, ontoloogias), teaduses, eetikas ning tavaelus. Eesmärk on uurida lahkarvamuste loomust, hinnata eeldatavalt ebafunktsionaalsete lahkarvamuste olemasolust tulenevaid järeldusi vastava valdkonna objektiivsuse jaoks ja arendada välja strateegiaid lahkarvamustega toimetulekuks. Projekt kasutab ära TÜ filosoofiaosakonna mitmekülgset pädevust, lähenedes lahkarvamustele kontseptuaalsest, metafüüsilisest ning praktilisest vaatepunktist, eesmärgiga luua lahkarvamuste integreeritud käsitlus. Projekti tulemuseks on

- (1) mõisteline selgus lahkarvamuse erinevate tüüpide osas ja heuristikad lahkarvamuse tüübi määramiseks,
- (2) eeldatavalt ebafunktsionaalsetest lahkarvamustest tulenevate metafüüsiliste järelduste selgitus ning nende tulemustest lähtuvalt
- (3) põhjendatud ettekujutus selle kohta, kuidas on kõige otstarbekam lahendada mõningaid elulisi lahkarvamusi.

Teema juht: prof Margit Sutrop.

Kestus: 2014–2019.

Summa 2015: 124 000 EUR.

6) Järeldoktori grant „Freedom as Response-ability: A Systematic Study“.

Vastutav täitja Aaron James Wendland, juhendaja Margit Sutrop.

Kestus: 1. aprill 2015 – 31. märts 2017.

Summa: 70 245 EUR.

7) Norway Grants poolt finantseeritud „Teadlase karjäärimudeli arendamine naiste karjääritee toetamiseks“.

Kestus: 1. veebruar 2015 – 31. jaanuar 2016.

Projekti koordinaator on Tallinna Ülikool, Tartu Ülikooli poolt Kadri Simm. Empiirilise materjali kogumises loövad kaasa teadusfilosoofia dotsent Endla Lõhkivi ning doktorandid Katrin Velbaum ja Jaana Eigi.

8) COST projekt „Disaster bioethics: addressing ethical issues triggered by disasters“

COST (*European Cooperation in Science and Technology*) on valitsustevaheline koostööraamistik, organiseerimaks riiklikult rahastatud uurimistööd Euroopa tasandil. Nelja aasta jooksul korraldatakse igal aastal kaks töökohtumist ja temaatilisi konverentse.

Koordinaator: dr Donal O’Mathuna, Dublin City University, Iirimaa.

Eestipoolne koordinaator (MC liige): dr Kadri Simm.

Kestvus: 2013-2016.

Esitatud taotlused

1) Horizon 2020 projektitaotlus konsortsiumi juhina - RIGHTS: „Leading Edge Innovation and Human“

RIGHTS projekti eesmärk on ühitada teedrajavate tehnoloogiate innovatsiooni õiguslike aspektide ja kodanike huvi ning vajadustega, luues eetiliste otsuste tegemise tööriistu ja dialoogivahendeid, mis põhinevad kõrgetasemeliste poliitikakujundajate ja haavatavate rahvagruppide sisendil.

Peale TÜ eetikakeskuse osalevad taotluses partneritena: University of Central Lancashire, Centre for Professional Ethics, College of Health and Well-being; Signosis Sprl.; Aalto University, Department of Management Science; The Institute of Baltic Studies; Research

and Information System for Developing Countries; Illinois Institute of Technology, Center for the Study of Ethics in the Professions; Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, German Reference Centre for Ethics in the Life Sciences; Charles Sturt University, Centre for Applied Philosophy and Public Ethics; University of the Witwatersrand, Johannesburg; United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO); South African San Institute; Théories et réflexions sur l'apprendre, la communication et l'éducation scientifiques.

Taotlus esitati augustis 2016, projekti planeeritav kestvus on 36 kuud ning eelarve 3,5 miljonit eurot.

2) Tartu Ülikooli ja Konstanzi Ülikooli ühine kursus „Ethics in Science and Research Integrity“ doktorantidele.

Baltisch-Deutsches Hochschulkontorile on esitatud taotlus toomaks Eestisse 10 Saksa doktoranti, kes osaleks ühisseminaril Tartu Ülikooli viie doktorikooli doktorantidega (9.veebruar) ja 10.veebruaril toimuval konverentsil “Researching with Integrity”. Taotluse maht on 4980 eurot.

Individuaalsed grandid

15.09.2015-15.07.2016 viibis doktorant Katrin Velbaum vahetusüliõpilasena Iliia Riiklikus Ülikoolis (Sakartvelo), Savle Tsereteli nimelises filosoofia instituudis Erasmus Humeria stipendiumiga.

Teaduslikud artiklid ja kogumikud

Orsi, Francesco (2016). Review of: I. Hirose and A. Reisner (eds.), *Weighing and Reasoning. Themes from the Philosophy of John Broome*. *Ethical Theory and Moral Practice*, 19, 3, 805–807.

Parder, Mari-Liisa (2016). What about just saying “no”? Situational abstinence from alcohol at parties among 13-15 year olds. *Drugs: Education, Prevention, and Policy*, 0–0, 09687637.2016.1223601 [ilmumas].

Siobhan Kattago (2016). The Spirit of Hamburg. The European Legacy. *Toward New Paradigms.*, 21, 1, 79–83.

Sutrop, M. (2016). Eesti filosoofia või filosoofia Eestis? Matjus, Ü.; Sooväli, J. (Toim.). *Tagasi mõteldes. Töid filosoofia ajaloost Eestis (21–83)*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Sutrop, Margit (2016). What Role Do Emotions Play in Moral Disagreements? Airaksinen, T.; Gasparski, W.W. (toim.). *Desire: The Concept and its Practical Context*.

Volberg, Mats (2016). Rawlsi vigade parandus, ilma vigu parandamata. *Akadeemia*, 28 (10), 1872–1883.

Volberg, Mats (2016). Implications of Paternalism and Buck-passing: A Reply to Quong. *Polish Journal of Philosophy*, 9 (1), 1–25 [ilmumas].

Ettekanded konverentsidel ja töötubades

Margit Sutrop, ettekanne “Teaduseetika: aus teadus ja väärkäitumine teaduses”, Tallinna Tehnikäülikoolis, 13.04.2016.

Mari-Liisa Parder, ettekanne “Kuidas on multikultuurilisus ja väärtuskasvatus omavahel seotud?”, konverentsil “Uussisserändajate ja roma päritolu õpilaste õppenõustamise võrgustiku konverents” Tallinnas, 21.04.2016.

Margit Sutrop, ettekanne “Elulugude kirjutamise eetikast”, Eesti Kirjandusmuuseumi konverentsil “Elust elulooks. Eluloost kultuurilooks”, Tartus, 05.05.2016.

Margit Sutrop, ettekanne “Emotsioonidest moraaliks”, Eesti-uuringute tippkeskuse avakonverentsil Jõgevamaal, 28.05.2016.

Kristi Lõuk, ettekanne ”Autonoomsete isikute autonoomsed teod: autonoomiast kui autentsusest inimuuringute eetikas” kaheteistkümnendal Eesti filosoofia aastakonverentsil “Teadus, Tehnoloogia ja Ühiskond: filosoofilised perspektiivid” Tallinnas, 04.06.2016.

Kristi Lõuk, ettekanne “On autonomous persons’ considered opinions and choices: Authenticity in human subject research” Põhja- ja Baltimaade meditsiinifilosoofia võrgustiku aastakonverentsil “Issues in Bioethics and Philosophy of Medicine” Leedus, Vilniuses, 06.06.2016.

Kristi Lõuk, posterettekannet “Autonomous acts and basic authenticity in human subject research: autonomous persons’ considered opinions and choices” rahvusvahelise bioetika assotsiatsiooni kolmeteistkümnemes maailmakongress “Individuals, Public Interest and Public Goods: What is the Contribution of Bioethics?” Edinburgis, 17.06.2016.

Mari-Liisa Parder, ettekanne “What about saying “No”? Alcohol consumption and abstinence in youth party-culture”, Nordic Youth Research Symposium “Youth moves, voices, spaces, subjectivities”, Trollhättanis, Rootsis, 15-17. 06. 2016.

Katrin Velbaum posterettekannet “Cultural Studies in the service of philosophical analysis of academic culture and science.” SPSP 2016 Conference,, Glassboro, New Jersey, USA, 17-19.06.2016.

Mari-Liis Nummert ja Liisi Veski, töötuba “Väärtused ehk kuidas märgata olulist?”. Konverents “Eesti keel ja kultuur maailmas V”, Tartus 30.06.2016.

Heidy Meriste ja Margit Sutrop, “The normative foundation of research integrity”, Bristol Ülikooli, Suurbritannias, 19.06.2016.

Margit Sutrop, ettekanne “Ethics and Politics”, Ukraina Ülemraada seminaril “Parliamentary Ethics Dialogue in Ukraine”, Kiievis, 21.10.2016.

Margit Sutrop, ettekanne “Ethics in Research and Researcher’s Integrity”, Konstanzi ülikooli avalik loeng, 09.11.2016.

Margit Sutrop, ettekanne “Can emotion-based disagreements be resolved?”, Konstanzi ülikooli filosoofiakollokviumis Konstanzis, 11.11.2016.

Osalemise töökohtumistel

Aeg ja koht	Kohtumise tüüp	Projekti nimi	Osaleja/esindaja keskuse poolt
03.- 14.02.2016	USA International Visitor Leadersip Program “Integrating Immigrants and Refugees in the U.S. School System”		Mari-Liisa Parder
28.02- 01.03.2016	Euroopa uuringuetika komiteede võrgustiku (EUREC) töökohtumine Berliinis		Kristi Lõuk
07.- 09.03.2016	WP2 ja WP3 töökohtumine ning European Stakeholder Panelil osalemise Brüsselis, Belgias.	PRINTEGER	Margit Sutrop, Heidi Meriste
08.- 10.05.2016	Projekti <i>kick-off</i> meeting Groningen, Holland	ACCOMPLISSH	Margit Sutrop, Kristi Lõuk, Eva-Kaia Vabamäe
24.- 26.08.2016	WP2, WP3 ja WP4 töökohtumine Oslos, Norras	PRINTEGER	Margit Sutrop, Heidi Meriste
08.09.2016	Accomplishh fookusgruppide läbiviimise kohtumine Stockholmis, Rootsis	ACCOMPLISSH	Mari-Liisa Parder
26.- 28.10.2016	Policies to promote civic and social competences. From the Paris Declaration to global citizenship. PLA in Vienna.		Mari-Liis Nummert
20.- 22.11.2016	Projekti töökohtumine ning SSH dialoogikonverents „SSH Impact and Action“	ACCOMPLISSH	Margit Sutrop, Mari-Liisa Parder, Eva-Kaia Vabamäe

III. ÕPPEGEVUS

Kaitstud magistri- ja bakalaureusetööd

Magistritööd

Marika Proover *cum laude* „The Non-Identity Problem: Accounting for Future People and Animals“, juhendaja Francesco Orsi, retsensent Karel Pajus.

Iuliia Krisheminska „The Problem of Dirty Hands in Transitional Justice“, juhendaja Kadri Simm, retsensent Siobhan Kattago.

Kertu Rajando „Erapooletu vaatleja empaatia keskne roll moraalil“, juhendaja Margit Sutrop, retsensent Vivian Bohl.

Bakalaureusetööd

Juta Kruusmäe „Antropotsentrismi õigustamine keskkonnaeetikas Bryan G. Nortoni nõrga antropotsentrismi näitel“, juhendaja Külli Keerus, retsensent Mats Volberg.

Sander Lillemäe „Moraali teke ja areng“, juhendaja Kadri Simm, retsensent Külli Keerus

Kristiina Miller „Sotsiaalse kapitali roll korrupsiooni vähendamisel“, juhendaja Mats Volberg, retsensent Margit Sutrop.

Keit Paju „Moraalsed argumendid taimetoitluse ja täistaimetoitluse poolt“, juhendaja Külli Keerus, retsensent Mats Volberg.

René Tõnisson „Can Autonomous Machines Make Ethical Decisions?“, juhendaja Mats Volberg, retsensent Rao Pärnpuu.

Kirjutamisel olevad doktori- ja magistritööd

Dokoritööd

1. **Helen Haav** „Subjekti enesekonstitutsioon ning teovõimelisus Kanti eetikas ja esteetikas ülevateooria kontekstis“, juhendaja dr Roomet Jakapi.

2. **Külli Keerus** „The Problem of Moral Status in Bioethics and Environmental Ethics“, juhendajad prof Margit Sutrop ja prof Olli Loukola (Helsingi Ülikool).

3. **Kristel Toom** „John Rawlsi rahvusvahelise jaotava õigluse teooria kriitiline analüüs“, juhendaja prof Margit Sutrop.

4. **Martin Tiidelepp** „Usaldus ja eetiline juhtimine koolis“, juhendajad prof Maaja Vadi ja prof Margit Sutrop.

5. **Kristi Lõuk** „Teadlase kohustusest informeerida uuritavaid“, juhendaja prof Margit Sutrop.

6. **Katrin Laas-Mikko** „Moral Reasoning in Practical Context: Ethical Risks of Emerging Technologies“, juhendaja prof Margit Sutrop.

7. **Heidy Meriste** „The Role of Person-Focused Emotions in Our Moral Lives“, juhendaja prof Margit Sutrop.

8. **Karel Pajus** „Inimväärikus inimõiguste alusena: Kantiaanliku alusepaneku võimalikkus“, juhendaja Francesco Orsi.

9. **Liisi Veski** „Rahvasterviklikkuse mõiste Eesti rahvusluse diskursuses 1918-1940“, juhendaja dr Pärtel Piirimäe.

Magistritööd

Mariann Järvela, juhendaja Heidy Meriste
Alena Kamenshchikova, juhendaja Kadri Simm
Wee Keong Alvin Lim, juhendaja Siobhan Kattago
Kyle Steven Martin, juhendaja Siobhan Kattago
Bastiaan Meinders, juhendaja Francesco Orsi
Merily Salura, juhendaja Siobhan Kattago
Tamaz Tokhadze, juhendajad Francesco Orsi ja Uku Tooming
Pablo Miguel Veyrat Cendoya, juhendaja Siobhan Kattago
Anastasiia Babash, juhendaja Francesco Orsi
Märt Hallasoo, juhendaja Mats Volberg
Ville Verner Kuusisto, juhendaja Margit Sutrop
Aurimas Mikšys, juhendaja Kadri Simm
Susan Emily Notess, juhendaja Siobhan Kattago
Sergei Sazonov, juhendajad Mats Volberg ja Helen Eenmaa-Dimitrieva
Luis Roberto Vera Carino, juhendaja Siobhan Kattago

Külalisõppejõud ja järeldoktorid

Dr Aaron Wendland jätkab järeldoktori grantiga (1. aprill 2015 – 31. märts 2017), „Freedom as Response-ability: A Systematic Study“.

Kursused

Ülevaade eetikat puudutavatest kursustest Tartu Ülikoolis
(kevadsemester 2016 ja sügisemester 2016)

Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond	
Kevad	FLFI.00.052 Teaduse eetika ja metodoloogia, 6 EAP, Margit Sutrop (vastutav), Endla Lõhkivi FLFI.02.138 Õpetaja eetika ja väärtuskasvatus, 3 EAP, Nelli Jung (vastutav), Egle Säre FLFI.02.140 Heaolufilosoofia ja loomaeetika, 3 EAP, Külli Keerus (vastutav) P2VK.09.008 Filosoofia/Esteetika II, 3 EAP, Valle-Sten Maiste (vastutav) USUS.02.049 Sotsiaaleetika, 3 EAP (ing), Andreas Pawlas (vastutav) USUS.02.060 Eetika magistriseminar, 3 EAP, Jaan Kivistik (vastutav) USUS.02.086 Eetika filosoofias ja teoloogias, 6 EAP, Jaan Kivistik (vastutav), Thomas-Andreas Pöder USUS.02.092 Eetika ja religioosne mitmekesisus, 6 EAP, Jaan Kivistik (vastutav), Ain Riistan
Sügis	FLFI.02.003 Eetika alused, 3 EAP, Margit Sutrop (vastutav), Külli Keerus, Heidy Meriste, Mats Volberg FLFI.02.028 Eetika seminar, 3 EAP, Mats Volberg (vastutav), Margit Sutrop FLFI.02.097 Pedagoogiline eetika, 3 EAP, Margit Sutrop (vastutav), Mari-Liis Nummert, Külli Keerus FLFI.02.122 Metaeetika, 3 EAP (ing), Francesco Orsi (vastutav) FLFI.02.148 Eetika peateemad, 6 EAP (eesti ja inglise), Margit Sutrop (vastutav),

	Mats Volberg, Külli Keerus, Heidy Meriste P2VK.09.012 Filosoofia/Esteetika I, 3 EAP, Valle-Sten Maiste (vastutav) USUS.02.047 Kristlik eetika, 3 EAP, Thomas-Andreas Pöder (vastutav)
--	---

Sotsiaalteaduste valdkond	
Kevad	HTHT.07.006 Viipekeeletõlgi eetika, 3 EAP, Mari Reilson (vastutav, <i>ei õpeta</i>), Annukka Saarenmaa MJJV.03.134 Ärireeetika alused, 3 EAP, Anne Reino (vastutav) OIAO.05.056 Juristi kutse-eetika, 3 EAP, Ain Alvin (vastutav) P2NC.00.676 Eetika, 3 EAP, Marek Volt (vastutav), Aet Kiisla P2OG.01.096 Õigus ja eetika, 3 EAP, Varro Vooglaid (vastutav) P2PC.03.116 Sotsiaalse rehabilitatsiooni alused ja rehabilitatsiooni eetika, 6 EAP, Dagmar Narusson (vastutav), Tiina Tammik, Anne Rähn SHUH.01.005 Infoõigus ja -eetika, 3 EAP, Halliki Harro-Loit (vastutav), Marten Juurik, Kärt Rebane SHUH.01.026 Sissejuhatus infoõigusesse ja -eetikasse, 3 EAP, Marten Juurik (vastutav) SOPH.00.312 Eetika probleemid psühholoogias, 3 EAP, Maie Kreegipuu (vastutav), Katrin Pruulmann SOZU.00.023 Teabelevi regulatsioon ja eetika, 6 EAP, Halliki Harro-Loit (vastutav), Mari-Liisa Parder, Marten Juurik
Sügis	HTHT.07.002 Eripedagoogide kutse-eetika, 3 EAP, Maili Karindi (vastutav) MJJV.03.170 Ärireeetika ja ettevõtte ühiskondlik vastutus, 4 EAP, Anne Reino (vastutav) SHZU.01.012 Kommunikatsiooni eetika, 3 EAP, Marten Juurik (vastutav) MJRI.03.096 Institutsionaalne keskkond, 6 EAP, Jüri Sepp (vastutav), Marju Lauristin, Margit Sutrop

Meditsiiniteaduste valdkond	
Kevad	ARFA.02.108 Bioeetika, 4 EAP, Maaja Paavo (vastutav), Andres Soosaar, Daisy Volmer, Aive Pevkur ARTH.02.001 Meditsiini eetika, 3 EAP, Raul-Allan Kiivet (vastutav), Aime Keis
Sügis	ARTH.02.055 Meditsiiniteooria ja -eetika, 3 EAP, Aime Keis (vastutav), Margus Lember, Raul-Allan Kiivet, Marje Oona, Heli Tähepõld, Katrin Elmet, Kadri Simm, Kristi Lõuk, Made Laanpere, Liis Leitsalu, Aive Pevkur ARTH.02.063 Bioeetika 3 EAP, Raul-Allan Kiivet (vastutav), Irja Lutsar, Toivo Maimets, Katrin Õunap, Andres Soosaar, Aime Keis, Katrin Elmet, Kai Õkva, Meego Rimmel

Täiendõpe

2016. aastal viidi läbi väärtusarenduse täiendkoolitusi koolide ja lasteaedade esindajatele. TÜ eetikakeskusel on 26 koolitajat, kellega teeme pidevalt koostööd ning kelle lepingulisi suhteid Tartu Ülikooliga haldab TÜ eetikakeskus.

06.01.2016 - Tallinna 32. Keskkool	29.04.2016 - Viljandi Paalalinna Kool
07.01.2016 - Koeru Keskkool	24.08.2016 - Haabneeme Kool
08.01.2016 - Kärla Põhikool	25.08.2016 - Järvakandi Kool
08.01.2016 - Orissaare Gümnaasium	29.08.2016 - Tallinna 21. Kool
12.01.2016 - C.R. Jakobsoni nim. Torma Põhikool	24.10.2016 - Tallinna Prantsuse Lütseum
25.02.2016 - Audentese erakool	26.10.2016 - Sillamäe Gümnaasium
22.03.2016 - Tallinna Prantsuse Lütseum	27.10.2016 - Kose Gümnaasium

Projekti „Hea kool heade mõtete linnas” raames läbi viidud kriitilise sõbra visiidid ja külastused:

- 15.03 - Tartu Descartes'i Kool
- 16.03 - Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium
- 17.03 - Tartu Kivilinna Kool
- 11.-13.04 - Tartu Aleksander Puškini Kool
- 05.05 - Tartu Mart Reiniku Kool

Tartu Ülikooli eetikakeskuse ja Eesti Pagulasabi projekti “Eesti koolide ettevalmistamine pagulustemaatika käsitlemiseks ja pagulaslaste haridustee toetamiseks” raames toimunud koolitused:

- 24.09 - Tallinna 32. Keskkool
- 29.08 - Tartu Descartes'i Kool
- 24.10 - Tallinna Kunstigümnaasium
- 28.10 - Vaimastvere Kool
- 31.10 - Kunda Ühisgümnaasium

Lastekaitse Liiduga ühise projekti raames toimunud koolitused:

04.01.2016 - Ristiku Põhikool	22.03.2016 - Ülenurme Gümnaasium
04.01.2016 - Albu Põhikool	22.03.2016 - Retla-Kabala Kool
06.01.2016 - Lagedi Kool	22.03.2016 - Tornimäe Põhikool
06.01.2016 - Järva-Jaani Gümnaasium	23.03.2016 - Mõniste kool
07.01.2016 - Vaimastvere Kool	18.04.2016 - Tallinna Mustamäe Humanitaargümnaasium
07.01.2016 - Rakvere Põhikool	22.04.2016 - Kärdla Ühisgümnaasium
21.03.2016 - Kallamäe Kool	29.04.2016 - Kuressaare Vanalinna Kool
21.03.2016 - Koonga Põhikool	

Muud väärtuskasvatuse koolitused:

- 04.-05.2016 - Õpilaste mängu “Väärtuste avastajad” ja selle rände-ja pagulustemaatilise lisasisituatsioonide koolitus
- 16.08.2016 - Õpilaste mängu “Väärtuste avastajad” koolitus Valga maakonna noorsootöötajatele
- 18.08.2016 - Õpilaste mängu “Väärtuste avastajad” koolitus Tervise Arengu Instituudi suvepäevadel
- 15.-16.11.2016 - Õpilaste mängu “Väärtuste avastajad” ja selle rände-ja pagulustemaatilise lisasisituatsioonide koolitus

Raamatukogu ja kirjanduse komplekteerimine

TÜ eetikakeskuse ja filosoofia osakonna raamatukogu koosneb praeguseks ligikaudu 6300 teosest. Raamatukokku lisanduvad teosed ning filosoofia- ja eetikaalased bakalaureuse- ja magistritööd kantakse kõik Eesti raamatukogude elektroonilisse kataloogi ESTER.

Uue kirjanduse hankimisel lähtutakse peamiselt sellest, mis on vajalik õppe- ja teadustegevuse arendamiseks ja edendamiseks. Soetatud teosed on igakülgset abiks nii eetikakeskuse poolt organiseeritavate konverentside, kollokviumide, seminaride ettevalmistamisel kui ka erinevate analüüside läbiviimisel ning koostamisel.

Täienenud on sellised valdkonnad nagu: bio- ja meditsiinieetika, poliitiline filosoofia ja teaduseetika. Kogusse on muretsatud ka haridusfilosoofiat ja –teooriaid edastavaid kirjutisi. Samuti on arendamist leidnud uued teemad. Kogusse on hangitud raamatuid, mis sisaldavad käsitlusi moraali ning emotsioonide vahelistest seostest ning mis analüüsivad moraali psühholoogilisi aluseid. Lisaks on arendamist leidnud uus temaatika nagu laharvamused.

Lisaks suureneb raamatukogu iga-aastaselt ka tänu mitmetele tellitavatele ajakirjadele, mis on lugejatele samuti kättesaadavad. Perioodikat esineb nii eestikeelset (Akadeemia, Haridus, Oma Keel) kui ka ingliskeelset (Bioethics, Journal of Mass Media Ethics, Science and Engineering Ethics, Journal of Medical Ethics).

2016. aasta alguses saabus raamatukokku professor Harry Prossi (Freie Universität Berlin) raamatukogu (kokku umbes 1000 köidet, 42 kasti), põhiliselt saksa keelne filosoofia kirjandus, veidi ka semiootikat. Annetuse meieni jõudmise organiseerisid professor Prossi lesk Marianne Pross ja Dr. Rosalinde Sartorti.

IV. ÜHISKONNALE SUUNATUD TEGEVUS

Koostööprojektid

Rahvusvahelised projektid

KOOSTÖÖ PÕHJAMAADE MINISTRITE NÕUKOGU, NORRA, ROOTSI JA TAANI SAATKONNAGA

Koostöös Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Kuningliku Norra Saatkonna, Rootsi Suursaatkonna, Kuningliku Taani Saatkonna, Soome Suursaatkonna korraldasime rahvusvahelise konverentsi „Eesti JA Põhjamaad – Eesti KUI Põhjamaa?” (23.8.2016 KUMUs) ja esseevõistluse ning fotovõistluse.

KOOSTÖÖ EUROOPA PARLAMENDI, OCDE, INIMÕIGUSTE BÜROOGA ODIHR

Euroopa Parlamendi saadiku Kaja Kallase kutsel ja ODIHRI ja OCDE toetusel aitasime korraldada, 21. oktoobril Kiievis Ülemraadas seminari “Parliamentary Ethics Dialogue”, mille eesmärk oli selgitada parlamendiliikmetele eetikakoodeksi vajalikkust. Eetikakeskus korraldas dilemmade arutelu.

KOOSTÖÖ KONSTANZI ÜLIKOOLIGA

Koostöös Konstanz ülikooli 3 doktorikooliga ja filosoofia osakonnaga viime läbi 3 moodulist koosneva teaduseetika kursuse, mille esimene osa toimub novembris Konstanzis ja teine osa Tartus. Koostööprojekti läbiviimist toetab DAAD läbi Tartu-Konstanz partnerlusprogrammi.

Eesti-sisesed projektid

EESTI TEADUSAGENTUURIGA

Koostöös ETAG-i ja teiste Eesti kõrgkoolide ja teadusasutuste esindajatega paneme kirja Eesti hea teadustava. Töögrupp kuuluvad: Andres Koppel (Eesti Teadusagentuur), Martin Eessalu (Haridus- ja Teadusministeerium), Jüri Engelbrecht (Eesti Teaduste Akadeemia), Priit Kulu (Tallinna Tehnikaülikool), Epp Lankots (Eesti Kunstiakadeemia), Katri Ling (Eesti Maaülikool), Kristi Lõuk (Tartu Ülikool), Toivo Maimets (Tartu Ülikool), Kadri Mäger (Eesti Teadusagentuur), Tanel Mällo (Tallinna Ülikool), Eha Nurk (Tervise Arengu Instituut), Margus Pärtlas (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia), Margit Sutrop (Tartu Ülikooli eetikakeskus), Tarmo Uustalu (Eesti Teaduste Akadeemia).

KOOSTÖÖ HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMIGA RIIKLIK VÄÄRTUSPROGRAMM

2015. aastal kinnitas Haridus- ja Teadusministeerium programmi „Eesti ühiskonna väärtusarendus 2009–2013“ jätkuprogrammi 2015–2020, mille elluvijaks on Tartu Ülikooli eetikakeskus. Programmil on kaks suunda: haridus ning ühiskonna väärtused ja eetika. Ühiskonna suunaliste tegevustena korraldame konverentse, kollokviume, anname välja raamatuid.

Väärtusprogrammi raames on kõige suuremaks projektiks **hea kooli mudeli väljatöötamine ja konkursid**

Hea kooli ja Hea lasteaia konkursile on alates aastast 2009 - 2015 oma tööd saanud 46 erinevat kooli ja 63 erinevat lasteaeda. Väärtuskasvatuse kooli tiitel on välja antud 9 koolile ja 9 lasteaiale. Hea kooli rajaleidja tiitlit on erinevatele koolidele välja antud 37 korda ja hea lasteaia tiitlit 26 korda. (antakse välja alates 2013. aastast).

Hea kooli edendaja tiitel on 7 koolis ja hea lasteaia edendaja 3 lasteaias. (antakse välja alates 2014. aastast).

2016. aastal on Tartu Ülikooli eetikakeskuse Hea kooli ja Hea lasteaia konkursi esimesse vooru, mille tähtaeg oli 20. mai, laekus 22 tööd. Konkursiga on liitunud kuus kooli ja viis lasteaeda, kes osalevad konkursil esmakordselt. Samuti osalevad ka meie kauaaegsed koostööpartnerid. Maikuust kuni augustini said kõik konkursitööd väärtuskasvatuse ekspertidelt põhjaliku tagasiside ning koolide ja lasteaedade poolt täiendatud konkursitööd ootame 1. novembriks.

Kohtvisiitide käigus on külastatud 9 kooli ja 5 lasteaeda. Konkursitöö kirjutamise toetamiseks toimusid ka koolitused:

28. 09.2016 - Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed

29.09.2016 - Hea kool kui väärtuspõhine kool

Hea kooli ja hea lasteaia mudelit on täiendatud väärtuspõhist eneseanalüüsi sisaldavate küsimustega, et suunata koole ja lasteaedu veel rohkem siduma oma tegevusi kokkulepitud väärtustega ja seda ka analüüsis kajastama. Hea kooli mudeli arendustegevused keskenduvad erinevate valdkondade ja aspektide täiendamisele erinevate mõõdikutega, et suunata ja toetada koolide tõenduspõhist analüüsi. Oleme aluseks võtnud eelmistel aastatel laekunud konkursitööd, et välja selgitada ja kaardistada, mis eesmärgil, milliseid andmeid ja kelle kohta koolides kogutakse.

Koostöö toimub ka Kiusamisvaba haridustee liikumise raames, mille toetajaks on Haridus- ja Teadusministeerium ja Õiguskantsleri büroo.

Tartu Ülikooli eetikakeskus teeb kooli suunal koostööd Huvitava Kooli võrgustikuga, mille eesmärgiks on jagada parimaid praktikaid Eesti kooliperele.

Eesti Pagulasabi ja Tartu Ülikooli eetikakeskuse projekti "Eesti koolide ettevalmistamine pagulustemaatika käsitlemiseks ja pagulaslaste haridustee toetamiseks" juures on Haridus- ja Teadusministeerium nõustavaks partneriks.

KOOSTÖÖ TARTU LINNAVALITSUSE HARIDUSOSAKONNAGA

2014. aastal alustas TÜ eetikakeskus koostööd Tartu Linnavalitsuse haridusosakonnaga projekti „Hea kool heade mõtete linnas“ raames. Projekti kaudu pakub Tartu linn esimese omavalitsusena Eestis oma koolidele tuge eneseanalüüsi läbimisel ning arengueesmärkide sõnastamisel.

Projekti käigus on kohtunud 16 kooli juhtkonna esindajatega ja kaardistatud Tartu linna koolide individuaalsed vajadused ning ootused. 2014/2015. õppeaastal toimusid väärtuskasvatuse äratuskoolitused kümnes koolis ning väärtusarenduse nõustajad külastasid kriitiliste sõpradena nelja kooli. Igas koolis viidi läbi kaks vaatluspäeva ning seejärel koostati koolile põhjalik kirjalik tagasiside.

2016. aastal on projekti raames toimunud 6 kriitilise sõbra päeva ja 3 kohtvisiiti viies erinevas Tartu linna koolis. Koolid on huvitatud jätkuvast koostööst väärtusarenduse nõustajatega ja seetõttu külastavad kriitilised sõbrad ka neid koole, mida nõustati eelmisel õppeaastal. Käesoleval aastal on projekti käigus valminud ülevaade kriitiliste sõprade senisest

tööst ja ettepanekutest, mille najal saab koolipidaja ülevaate, millist abi koolid ise kõige enam vajavad.

2016. novembris alustavad Tartu Ülikooli eetikakeskus ja Tartu Linnavalitsuse haridusosakond taaskord koolide esindajatega koostumist ja uute väljakutsete kaardistamist.

KOOSTÖÖ PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMIGA

Külli Keerus osaleb Loomkatseprojekti loakomisjonis, kuhu kuuluvad esindajad Tartu Ülikoolist, Eesti Maaülikoolist, Tallinna Tehnikaülikoolist, Põllumajandusministeeriumist, Haridus- ja Teadusministeeriumist, Keskkonnaministeeriumist, Terviseametist, Veterinaar- ja Toiduametist, Eesti Loomakaitse Seltsist ning Eestimaa Loomakaitse Liidust.

KOOSTÖÖ RAHANDUSMINISTEERIUMIGA

Mais 2013 moodustati Rahandusministeeriumi juurde ametnikueetika nõukogu, mille eesmärk on ametnike põhiväärtuste ja ametnikueetika tugevdamine. Eetikanõukogu pädevusse kuulub nii ametnike eetikakoodeksi heakskiitmine, juhendmaterjalide väljatöötamine kui ka üksikjuhtumite kohta seisukoha kujundamine. Eetikanõukogu töös osaleb Margit Sutrop.

KOOSTÖÖ LASTEKAITSE LIIDUGA

Koostöö seisneb lasteaedade ja koolide väärtuskasvatuse teemaliste koolituste ühitamises. Taani projekt „Kiusamisest vaba lasteaed“ meetodika ühitamine eetikakeskuse väärtuskasvatuse koolitustega. Ajavahemikus 1. mai 2015-30. aprill 2016 viisime Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi 2009-2014 programmi “Riskilapsed ja -noored” raames läbi väärtuskasvatuse koolitused 71 koolis mis on liitunud Lastekaitse Liidu projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed ja kool“. 2016. aastal toimusid ühisprojekti koolitused 15 koolis.

KOOSTÖÖ LASTEKAITSE LIIDU, SA KIUSAMISE VASTU JA MTÜ TOREGA

TÜ eetikakeskus koostöös Lastekaitse Liidu, SA Kiusamise Vastu ja MTÜ Noorteühing TORE löid 10. detsembril 2014 Liikumise Kiusamisvaba Haridustee Eest. Liikumise asutajad otsivad ühiselt lahendusi elujõulise tegevus- ja rahastusmudeli loomiseks, et kõigisse Eesti lasteasutustesse ja üldhariduskoolidesse jõuaks kiusamist ennetav ja lahendav tõendus põhine programm. Nelja organisatsiooni ühendab tugev soov seista hea väärtuspõhise kooli eest ning usk, et hea kooli tunnuseks on turvalised suhted ja kiusamisvaba keskkond. Liikumise eesmärk on, et 2020. aastal on hea lasteasutuse ja kooli kvaliteedimärgiks see, kui seal on kõiki vanuse- ja kooliastmeid hõlmav kiusamise ennetamise ja juhtumite lahendamise süsteem. Kiusamisvaba haridustee nimel koostööd tegev liikumine soovib pakkuda ühise kommunikatsiooniplaaniga tõendus põhiseid programme, aga ka kiusamise ennetamise ja juhtumitesse sekkumise meetodikat õpetajate tasemeõppe osana. Kiusamisvaba koalitsiooni liikmete visioon on, et ennetusprogrammide kasutamist rahastab koolipidaja ise, programmide arendamist ja nende mõju hindamist aga haridus- ja teadusministeeriumi rakendusüksus.

Liikumist toetavad Haridus- ja Teadusministeerium ning Õiguskantsleri Kantslei.

KOOSTÖÖ UNESCO-ga

Ka sel aastal jätkasime oma mitmeid aastaid kestnud koostööd UNESCO Eesti Riikliku Komisjoniga, et korraldada koolinoortele rahvusvahelist filosoofiapäeva. 17. novembril toimuva filosoofiapäeva teema on sel aastal „Tehnoloogilise Utopia võimalikkus“, esinevad professor Talis Bachman, dr Roomet Jakapi, dr Leo Luks ja doktorant Juhan Hellerma, kes küsivad kuhu me tehnika abil välja võime ja soovime jõuda. Kas oleme tehnika arenedes

rajamas Utopiat – ideaalset riiki ja ühiskonda – või triivime hoopis vastassuunas? Kas tehnika pigem aitab luua rahu või hirmu, loob võrdsust või ebavõrdsust, avab või piirab ühiskonda, ravib või haavab hinge? Filosoofiapäeval arutame tehnika arenguga seotud küsimuste üle kolmelt perspektiivilt, heites pilgu mineviku metafüüsikasse, kaasaegsesse psühholoogiasse ja tuleviku Utopiasse.

KOOSTÖÖ ARVAMUSFESTIVALIGA

2016. aasta Arvamusfestival toimus 12.–13. augustil Paides. TÜ eetikakeskus osales Väärtuspõhise Lava arutelude korraldamises, korraldades reedel, 12. augustil kaks arutelu: “Põhiõigused avalikus arvamusruumis ja koolis - ehtne Eesti asi” ning “Kas väärtuspõhine juhtimine Eestis on võimalik?” „Väärtuspõhise hariduse lava“ arutelud panid kokku Tartu Ülikooli eetikakeskuse, Huvitava Kooli, Lastekaitse Liidu, YFU, MTÜ Mondo, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia ja TLÜ Rändevõrgustik. Lisaks viis TÜ eetikakeskus läbi õpilastele mõeldud mängu „Väärtuste Avastajad“ rände- ja pagulustemaatiliste lisasituatsioonide mängimise.

KOOSTÖÖ MTÜ EESTI PAGULASABIGA

Projekti “Eesti koolide ettevalmistamine pagulustemaatika käsitlemiseks ja pagulaslaste haridustee toetamiseks” raames viivad Eesti Pagulasabi ja Tartu Ülikooli eetikakeskus läbi mitmeid kooliperesid toetavaid tegevusi. Projekti finantseerib USA saatkond. 2016. aprillis valmis õpilaste mängu “Väärtuste avastajad” rände- ja pagulustemaatiline lisakäsiraamat, mis annab õpetajale võimaluse viia läbi väärtusarutelusid nendel teemadel. Õpetajatele mõeldud 2-päevastel koolitustel saavad nad metoodilise vahendi kasutamist õppida ja end teemavaldkonnaga kurssi viia. Mängulaiendusega seoses olid koolitusele oodatud ka koolid, kellel oli juba varasemalt mäng olemas. 2016. aasta suvel ja sügisel toimusid projekti raames koolitused pagulaslapse õpetavate kooliperede juures. Iga koolipere valis endale sobilikud eesmärgid ja koolituse sisu. Pakutavate teemavaldkondade seas olid: rände ja paguluse ABC ning välispäritolu õpilaste toetamine koolis, mõne teise kooli kogemus pagulaslaste õpetamise ja toetamisega, kultuuridevaheline dialoog, kiusamisvaba koolikeskkonna loomise võimalused. 21. oktoobril toimus projekti raames konverents „Mitmekultuuriline kool – kuidas toetada õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid?“, mille eesmärgiks oli laiem arutelu teema üle ja heade kogemuste vahetamine erinevate haridustöötajate vahel. Hetkel toimub projektile jätkurahastuse otsimine, et toetada ka Eesti lasteaedu, kuhu pagulaslapsed saabunud või saabumas on.

Ühiskonnale suunatud konverentsid

1) 23. augustil toimus Tallinnas KUMU auditooriumis konverents „**Eesti JA Põhjamaad – Eesti KUI Põhjamaa?**”. Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise 25. aastapäevale pühendatud konverentsil arutati identiteedi- ja väärtusküsimuste üle Eesti ühiskonnas, võttes lähtekohaks laia kõlapinda leidnud pika ajalooa idee Eestist kui Põhjamaast. Vastust otsiti küsimuselte:

- Miks on narratiiv Eestist kui Põhjamaast olnud nii püsiv ja populaarne?
- Mida mõistetakse Eestis Põhjala identiteedi ja väärtuste all? Kui lähedased on need nägemused skandinaavlaste arusaamale põhjamaisusest?
- Mida näitavad sotsioloogilised uuringud Eesti ja Põhjamaade väärtusruumi kohta? Kas Eesti ühiskond on muutunud viimase 25 aastaga Põhjamaadele sarnasemaks või on neist hoopis kaugenenud? Mis seletab erinevusi (erinevad ajaloolised kogemused, majanduslikud võimalused, poliitilised traditsioonid vms)? Kas traditsiooniliselt Põhjamaade hulka arvatavaid ühiskondi seovad sarnased väärtused ning kas me saame ka tänases muutuvmas maailmas kõnelda ühtsest Põhjala väärtusruumist?
- Kas siht saada üheks Põhjala riikidest eeldab muutusi ühiskonnas valitsevates väärtustes? Milliseid poliitilisi otsuseid ja ühiskondlikke muudatusi see nõuaks?
- Kas ka Eesti ühiskondlikus kogemuses on midagi, mis võiks olla Põhjamaadele inspireeriv ja eeskuju pakkuv?

Esinesid: Stein Kuhnle (Bergeni Ülikool), Mart Kuldkepp (University College London), Anu Realo (Tartu Ülikool, Warwicki Ülikool), Meik Wiking (Taani Õnneinstituut (Happiness Research Institute), Maailma Õnne Andmebaas (World Database of Happiness)), Valdur Mikita (Tartu Ülikool). Loodustundlik inimene ehk mõistatuslik soome-ugri konstant inimese õnne valemis. Paneeldiskussioon. Isiklik õnn ja ühiskondlik heaolu jagatud Põhjala-Balti ruumis: poliitilised otsused ja tulevikuvisionid.

Osalesid välisminister Marina Kaljurand, sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna, tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski, Euroopa Parlamendi saadik professor Marju Lauristin (Tartu Ülikool) ja professor Mikko Lagerspetz (Åbo Akadeemia). Diskussiooni juhib Tartu Ülikooli eetikakeskuse juhataja professor Margit Sutrop.

Konverentsi korraldas Tartu Ülikooli eetikakeskus koostöös Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Kuningliku Norra Saatkonna, Rootsi Suursaatkonna, Kuningliku Taani Saatkonna, Soome Suursaatkonna, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Välisministeeriumiga.

Konverentsile eelnes avalikkusele suunatud samateemaline aramuslugude ja fotovõistlus, mille patroon oli Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves vt eraldi peatükk

Lisainfo: <http://www.eetika.ee/et/konverents-pohjamaad>

Materjalid ja järele vaatamis võimalus:

<http://www.eetika.ee/et/konverents-est-est-pohjamaad>

2) 21. oktoobril toimus Tallinnas koolituskeskuses Punane Puu konverents „**Mitmekultuuriline kool – kuidas toetada õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid?**“

Konverentsil jagasid oma kogemusi Ameerika Ühendriikidest pärit hariduseksperdid, kes tegelevad uus-sisserändajate toetamisega koolikeskkonnas. Konverents vaatles ka Eesti kogemust kultuuride paljususe ja usulise mitmekesisusega koolis ning võimalusi rändetaustaga õpilaste toetamiseks. Konverentsil osalejatel oli võimalus valida viie töötoa vahel, mis pakkusid uusi meetodeid ja praktilisi nippe, mida saab rakendada nii koolihariduses kui ka noorsootöös.

Esinesid: Anna Marie DiPasquale (New Hampshire'i Concord High School), Jodi Harper (New Hampshire „Granite United Way Bring it!!!) Aune Valk (Haridus- ja Teadusministeerium), Iiri Saar (Tartu Descartes'i Kool).

Töötube juhtisid: Mai Mikkelsaar (MTÜ Mondo), Mariann Rikka (Haridus- ja Teadusministeerium), Mari-Liisa Parder (Tartu Ülikooli eetikakeskus).

Konverentsi korraldasid Eesti Pagulasabi ja Tartu Ülikooli eetikakeskus koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga. Konverentsi toetas Ameerika Ühendriikide Suursaatkond Eestis ja Hasartmängumaksu Nõukogu.

Arvamuslugude konkurss ja fotovõistlus

Konkursile „Eesti JA Põhjamaad – Eesti KUI Põhjamaa“ laekus 36 arvamuslugu ning 33 fotot ja fotoseeriat. Kirjutajaid oli Eestist, kõigist Põhjamaadest – Taanist, Soomest, Norrast, Rootsist, Islandilt –, ja ka Inglismaalt; kirjutati eesti, inglise, rootsi ja taani keeles.

Võidutöö kirjutanud soome-rootsi kirjanik Emma Juslin arutleb Euroopas kujunenud olukorra üle ja selle üle, kuidas see mõjutab nii Eestit kui Põhjamaid. Ta loob oma perekonnaloo kaudu seoseid Stalini-aegse Venemaa ja tänapäeva vahel ning mõtiskleb inimeseks olemise ja inimeseks jäämise üle. Žürii tunnustas tööd nii ajakajalisuse kui ka kirjandusliku stiili eest. Emma Juslin pälvis ka Välisministeeriumi eripreemia.

Arvamuslugude teise koha pälvis oma töö „Põhjamaiste väärtuste paradoks ja Eesti“ sotsiaalteadlane Mikko Lagerspetz. Kolmanda koha pälvis Tui Hirv, perega Islandil elav eestlannast muusik ja lasteaiakasvataja arvamuslooga „Ehitades üles Eesti naist“. Postimehe eripreemia läks Pärtel-Peeter Perele avarapilgulise arvamusloo eest, mis sisaldas ettepanekuid Eesti ja Põhjamaade lõimumiseks.

Õpilaste kategooria esimese koha saanud Jasmiin Üpraus pälvis ka Välisministeeriumi eripreemia. Teise koha sai žürii otsusega Helena Eharand, samuti pälvis Helena Haridus- ja Teadusministeeriumi eripreemia. Kolmanda koha saavutas Viktoria Ly Pell, kelle töö pälvis ka Tartu Ülikooli rektori eripreemia.

Fotokonkursi teise koha pälvis Anne Aaspõllu fotoga „Õöd on siin valged“ ning kolmas koht läks jagamisele Theodor Kanguri foto „Õine peegel“ ning Rait Tuulase foto „Koos edasi“ vahel.

Fotovõistluse publiku lemmiku tiitli võitis samuti Theodor Kangur konkursitööga „Õine peegel“, õpilase eripreemia pälvis Iti-Marleen Plink konkursitööga „Kvaliteetaeg perega“ ning Tartu Ülikooli eetikakeskuse lemmiku tiitli sai Loreida Hein konkursitöö „Vaimu valgus“ eest.

Töid saab lugeda ja vaadata eetikaveebist:

<http://www.eetika.ee/et/arvamuslood2016>

<http://www.eetika.ee/et/pohjamaade-fotokonkursile-esitatud-tood>

Eetikakollokviumid ja -kohvikud

Info on leitav ka veebilehelt <http://www.eetika.ee/et/sundmused/kollokviumid>

Kuupäev	Teema ja sisu	Esinejad
27.04.16	Sümposium "Naised, nõiad ja volbriöö lumm". Vaatlesime naisteemat läbi volbriöö prisma. Milles seisneb see teistmoodi teadmine, mille kandjateks on sageli (kui mitte enamasti) naised? Miks sellist teadmist väärtustatakse, aga selle kandjat sageli häbimärgistatakse või koguni tõrjutakse? Mille poolest on teistmoodi teadmine kasulik või ohtlik? Kas teistmoodi teadmine vastandub teaduslikule teadmisele? Kas need välistavad üksteist või on võimalik leida sobiv tasakaal?	Professor Tiina Ann Kirss ning folklorist Mare Kõiva
12.08.16	Arvamusfestivali väärtuspõhise hariduse lava arutelu "Põhiõigused avalikus arvamusruumis ja koolis - ehtne Eesti asi?" Kas ja kuidas on iga inimese põhiõigused omaks võetud Eesti avalikus arvamusruumis? Kuidas rääkida iga inimese põhiõigustest nii, et saaks mõistetavaks, et see puudutab igauhte meist? Milline on hariduse roll selles? Kuidas teha nii, et kõik ühiskonna liikmed tunneksid iga inimese põhiõigusi nagu ehtsat Eesti asja ning oleksid üksteise õiguste kaitsmisel solidaarsed?	Liisa Pakosta (Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik), Ott Maidre (Tartu Tamme Gümnaasiumi õpetaja, kolumnist), Mariann Rikka (Haridus- ja Teadusministeeriumi üldhariduse osakonna peaekspert), Kristi Paron (Õiguskantsleri Kantselei, õiguskantsleri nõunik). Moderaator: Ivo Visak (Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse esimees)
12.08.16	Arvamusfestivali väärtuspõhise hariduse lava arutelu "Kas väärtuspõhine juhtimine Eestis on võimalik?" Miks on väärtuspõhine organisatsioonikultuur vajalik ja kas see on reaalselt üldse võimalik? Millised raskused võivad ette tulla juhul, kes tahab oma organisatsiooni kultuuri rajada kindlatele väärtustele? Kas kooli ja ettevõtte väärtuspõhine juhtimine erineb üksteisest? Kuidas teha nii, et väärtustele toetuv kool või ettevõtte võiks olla eeskujuks nõnda, et need väärtused kanduksid edasi ühiskonda? Kutsume arutlema inimesi koolist ja	Andres Juur (SA Teaduskeskus AHHA tegevjuht, Unistuste Tööandja 2016 võitja), Alvar Lumberg (Transferwise'i arendusjuht), Riina Mürsepp (Pärnumaa Kutsehariduskeskuse direktor, „Eestimaa õpib ja tänab“ Aasta õppeasutuse juht 2013), Margit Sutrop (Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna dekaan). Moderaator: Kati Tikenberg (Noored Kooli vilistlane, ettevõtja Aeternum Koolitus ja Konsultatsioonid)

	ettevõtetest, kes on teenäitajad väärtuspõhise juhtimisel rajal.	
13.08.16	Arvamusfestivali rändeala mäng "Väärtuste avastaja" ning selle rände- ja pagulustemaatiliste olukordade lahendamine.	Moderaatorid Mari-Liis Nummert, Triin Paaver, Mari-Liisa Parder (Tartu Ülikooli eetikakeskus)

Raamatud

Artiklikogumik “Eetikakoodeksid. Väärtused, normid ja eetilised dilemmad”

2015. aastal koostati artiklikogumik, mis keskendub eetikakoodeksitega seotud küsimustele. Kogumik “Eetikakoodeksid. Väärtused, normid ja eetilised dilemmad” sisaldab artikleid erinevalt autoritelt. Raamatu koostaja on prof. Margit Sutrop, toimetajad Katrin Velbaum, Tiia Kõnnussaar ja Kristi Lõuk. Kogumikus ilmuvad artiklid annavad ülevaate kellele luuakse eetikakoodekseid, millised on väärtused ja eetikadilemmad professionide eetikakoodekseid, kuidas eetikakoodekseid funktsionaalselt lugeda, normidest nii seadustest kui eetikakoodeksitest kui sellest, mida teha, et eetikakoodeks vaid nõ ilusaks paberiks ei jääks. Samuti ilmub kogumikus parandatud versioon 2007. aastal “Eetikakoodeksite käsiraamatu” esimene osa, kus autorid annavad ülevaate sellest, mis on eetikakoodeksid, kuidas neid välja töötada ja rakendada.

Lisaks artiklitele sisaldab kogumik ülevaadet Eestis kehtivatest eetikakoodeksitest ja uuemast eetikakoodeksite teemalisest kirjandusest.

Valmimas on kogumik “Eesti JA Põhjamaad - Eesti KUI Põhjamaa?”. Raamat tutvustab rahvusvahelisel konverentsil “Eesti JA Põhjamaad - Eesti KUI Põhjamaa?” esinenud Eesti, Taani, Norra ja Rootsi teadlaste ettekandeid. Raamatu teine pool sisaldab samateemalisele rahvusvahelisele arvamuslugude võistlusele saadetud töid ja fotokonkursile saadetud fotosid. Raamat annab ülevaate nii Põhjamaade kui ka Eesti identiteedist teadlase pilguga ning peegeldab ühiskonnas levivaid hoiakuid Eesti identiteedi ja võimalike tulevikusuundumuste kohta.

“Juht kui õpetaja, õpetaja kui juht.” Tegemist saab olema intervjuude kogumikuga, mis on inspireeritud ka 2016. aasta mais toimunud Pärnu juhtimiskonverentsist “Õpetaja kui juht”. Intervjuud nii eraettevõtete juhtide, koolijuhtide kui ka õpetajatega, et pakkuda oma erialal tunnustatud ja lugupeetud inimestele võimalust väärtuste ja tulevikumaailma teemal arutleda. Küsime, millised on need väärtused, mida oma kodust kaasa võtsite?

Milliseid väärtusi (oma) lastele tahate edasi anda ja mida selleks teete? Mis on need väärtused, mida teie meelest ootab ja vajab tulevikumaailm?

Mida teete (juhina), et olla oma lastele hea ja arukas teejuht?

Kas teie meelest piisab lastele väga hea hariduse/oskuste andmisest või on vajalik eraldi tähelepanu pöörata väärtustele? Mil moel seda teha?

Raamatu valmimine on praegu kokkulepete sõlmimise, intervjuude tegemise ning kirjutamise faasis.

“Hea kooli käsiraamat”. 2015. Aastal koostatud ning seni vaid digikujul välja antud artiklikogumik “Hea kooli käsiraamat” läheb sel aastal trükki. Vaata raamatu kohta lähemalt: <http://www.eetika.ee/et/hea-kooli-kasiraamat>

Meedia

Valik eetikakeskuse kolumnist-toimetaja Tiia Kõnnussaare kirjutatud artikleid:

29.01.2016 Ilmatsalu kool kannab väärtuskasvatuse kooli tiitlit

<http://opleht.ee/28134-ilmatsalu-kool-kannab-vaartuskasvatuse-kooli-tiitlit/>

19.04.2016 Tiia Kõnnussaar: kas kokkuhoid laste pealt teeb meid rikkaks?

<http://arvamus.postimees.ee/v2/3660101/tiia-konnussaar-kas-kokkuhoid-laste-pealt-teeb-meid-rikkaks>

13.05.2016 Koolid muutuste tuules: mis aitab edasi?

<http://opleht.ee/33651-koolid-muutuste-tuules-mis-aitab-edasi/>

26.05.2016 Kadri Simm: Põhjamaade tugevus on inimkapitali väärtustamises

<http://novaator.err.ee/v/yhiskond/8878634d-4fa6-40b9-a085-719401c29374/kadri-simm-pohjamaade-tugevus-on-inimkapitali-vaartustamises>

13.07.2016 Tiia Kõnnussaar: ajaloo õppetunnid

<http://arvamus.postimees.ee/v2/3763697/tiia-konnussaar-ajaloo-oppetunnid>

11.08.2016 Arutelu: kas oskame seista oma põhiõiguste eest?

<http://novaator.err.ee/v/haridus/92e094a1-fe69-403a-8de4-d778b4401e9d/arutelu-kas-oskame-seista-oma-pohioiguste-est>

11.08.2016 Margit Sutrop: õnnelikuks teeb mõtestatud eluvaade

<http://uudised.err.ee/v/arvamus/79ed37d9-1dc5-4a76-a92e-b72d2b1b7dea/margit-sutrop-onnelikuks-teeb-motestatud-eluvaade>

23.08.2016 Tiia Kõnnussaar: Eesti kui põhjamaa – elujõuline unistus

<http://arvamus.postimees.ee/3808687/tiia-konnussaar-estti-kui-pohjamaa-elujouline-unistus>

20.10.2016 Tiia Kõnnussaar: kui aju huugab täistuuridel

<http://arvamus.postimees.ee/v2/3880057/tiia-konnussaar-kui-aju-huugab-taeistuuridel>

Eetikaveeb

Eetikaveebi olulised, pidevalt täienevad osad on rakenduseetika valdkonnad, väärtusarenduse ja hea kooli rubriik. Väärtusarenduse all on kättesaadav riikliku väärtusarendusprogrammi „Eesti ühiskonna väärtusarendus: 2009–2013“ programmi tekst ning arutelu. Võimalik on tutvuda väärtustealase kirjanduse, uuringute, ettekannete ning institutsioonidega. Lisaks on väärtusarenduse all konkursside ja koolituste osa, kust saab infot riikliku väärtusprogrammi raames korraldatud projektikonkursside, koolidele ja lasteaedadele suunatud koolituste, õpetajate täiendõppe, „Väärtuste mängu“ ning koolitajate kohta. Hea kooli rubriigis tutvustatakse tegevusi Hea Kooli mudeli väljatöötamiseks.

Eetikaveebis on kalender, mis kajastab Eestis toimuvaid väärtusi ja eetikat puudutavaid seminare, konverentse jt üritusi. Foorum pakub veebikülastajatele võimalust arutleda oluliste eetikate, väärtuste ja väärtuskasvatuse puudutavate küsimuste üle. Põhjalikumaid teemakäsitlusi saab lugeda „Kuumade teemade“ rubriigist, kus ilmuvaid artikleid saab ka kommenteerida.

Eetikaveebil on ingliskeelne versioon, milles tutvustatakse väärtusarenduse alal tehtavat tööd, eetika uurimist ja õpetamist Eestis ning teatatakse värsketest sündmustest.

Eetikaveebi tehti õppeaastal 2015/16 keskmiselt 4684 külastust kuus. Eetikaveebi külastatakse kõige sagedamini sügis- ja talvekuudel, kui sealt saab värsket infot parasjagu toimuvate konkursside ja iga-aastase väärtuskasvatuse konverentsi kohta.

Keskmiselt vaatab külastaja eetikaveebis 2,7 lehekülge ja viibib eetikaveebis 3 minutit 8 sekundit. Suurem osa külastusi (93%) tehakse Eestist, välisriikidest on enim külastusi tehtud USA-st, Suurbritanniast ja Soomest.

Kõige sagedamini külastatud leheküljed eetikaveebis olid:

Avaleht <http://www.eetika.ee>

Eetika ja moraal <http://www.eetika.ee/et/eetika/eetika-moraal>

Väärtuskasvatuse konverents 2015 <http://www.eetika.ee/et/konverents2015>

Hea Kooli mudel <http://www.eetika.ee/et/vaartusarendus/hea-kooli-mudel>

Sündmused <http://www.eetika.ee/et/286171>

Kutse-eetika http://www.eetika.ee/et/moraal/kutse_eetika

Väärtused ja väärtuskasvatus <http://www.eetika.ee/et/haridus/moraalikasvatus/juhtum/687735>

Sotsiaaleetika: sotsiaalsed probleemid <http://www.eetika.ee/et/sotsiaaleetika/probleemid>

Teoreetiline eetika: deontoloogiline eetika

http://www.eetika.ee/et/moraal/teoreetiline_eetika/deontoloogia

V. TÖÖTAJAD

Praktilise filosoofia professor Margit Sutrop on eetikakeskuse juhataja alates selle loomisest 2001. aastal. Eetikakeskuse ülesehitamine on olnud tema südameasjaks alates Tartu Ülikooli naasmisest 2000. aasta septembrist, kui ta valiti praktilise filosoofia korraliseks professoriks. Margit Sutrop on avaldanud arvukalt nii teaduslikke kui populaarteaduslikke artikleid. Ta on Euroopa Komisjoni teadusdirektoraadi eetika ekspert, Eesti Bioeetika Nõukogu, TÜ Kliinikumi Eetikakomitee ja ametnikueetika nõukogu liige. Ta on ka Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna dekaan. Uurimisteemad: vara-uusaegne ja kaasaegne moraalifilosoofia, bioeetika ning haridusfilosoofia.

Triin Paaver (1,0) töötab eetikakeskuse koordinaatorina alates 2006. aasta maist. Triinu tööülesannete hulka kuulub eetikakeskuse igapäevaelu korraldamine ja arvepidamine ning prof Sutropi igakülgne assisteerimine, samuti kuulub ta Eetikaveebi toimetusse. Triin lõpetas Tartu Ülikooli semiootika ja kulturoloogia eriala 2006. aastal (4+2). Alates 2016. aastast on ta filosoofia ja semiootika instituudi nõukogu liige ja MTÜ Filosoofiasõprade Seltsi asutaja ning juhatuse liige.

Kristi Lõuk (0,45) töötab eetikakeskuses 2003. aasta veebruarist. 2006. aasta augustist on Kristi eetikakeskuse projektijuht. Kristi on lõpetanud filosoofia osakonna 2002. aastal (BA) ning magistriõppe (4+2) filosoofias 2010. aastal ning jätkab õpinguid doktorantuuris. Kristi on eetikakeskuse nõukogu liige. Alates jaanuarist 2007 on Kristi TÜ inimuuringu eetika komitee liige, alates 2016. aasta septembrist selle asejuhataja.

Mari-Liisa Parder (1,0) töötab eetikakeskuses projektijuhina alates 2010. aasta septembrist. Tema tööülesanded on eetikakeskuse avaliku suhtluse korraldamine, kollokviumite ja konverentside korraldamine ning eetikaveebi arendamine ja toimetamine. Mari-Liisa lõpetas 2008. aastal Tartu Ülikoolis bakalaureuseõppe filosoofia erialal, omandas 2011. aastal kommunikatsioonijuhtimise magistrikraadi ning jätkab õpinguid samas doktorantuuris.

Katrin Velbaum (0,8) töötas eetikakeskuses projektijuhina vahelduvalt töötanud juba aastast 2008, muuhulgas koordineerinud riikliku väärtusprogrammi tegevusi. Katrin on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe filosoofia erialal 2010. aastal ning õpib praegu samal erialal edasi doktorantuuris. Õppeaastal 2015/2016 oli Katrin end täiendamas Ilija riiklikus ülikoolis, Gruusias. Alates 2016. aasta sügisest on tema ülesanded põhiliselt seotud teaduse hea tava projekti ning Eesti rahva väärtuste mängu väljatöötamisega.

Nelli Jung (0,1) töötab eetikakeskuses projektijuhina alates 2009. aasta jaanuarist. Tema tööülesanded on olnud väärtusarendusalaste projektide koordineerimine ja läbiviimine ning eetikaveebi arendamine, praegu keskendub ta väärtuskasvatuse meetodikatele. Nelli on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe (4+2) filosoofia erialal 2009. aastal.

Helen Toming (1,0) töötab eetikakeskuse Hea Kooli projektijuhina 2014. aasta augustist. Tema tööülesanded on seotud hea kooli mudeli väljatöötamise koordineerimisega ja hea kooli projektiga seonduvate ürituste korraldamisega. Helen on lõpetanud Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonna magistriõppe põhikooli mitme aine õpetaja õppekaval. Helen on töötanud sotsiaalpedagoogina ja annab Tartu Ülikoolis sotsiaalpedagoogika loenguid. 2016. aasta märtsist on Helen lapsepuhkusel.

Mari-Liis Nummert (1,0) töötab eetikakeskuse väärtuskasvatuse kooli projektjuhina 2015. aasta oktoobrist. Tema tööülesanded on seotud väärtuskasvatuse kooli mudeli koordineerimise ja projektiga seonduvate ürituste korraldamisega. Mari-Liis on lõpetanud Tartu Ülikooli usuteaduskonna ja Tallinna Ülikooli õpetajakoolituse. Mari-Liis on Noored Kooli osalejana õpetanud ajalugu ja ühiskonnaõpetust ning töötab ühiskonnaõpetuse õpetajana Sillaotsa Koolis.

Nele Punnar (1,0) töötab eetikakeskuse projektjuhina alates 2015. aasta oktoobrist. Tema tööülesanded on seotud hea kooli mudeli arendamisega, parimate praktikate andmebaasi koostamisega ja hea kooli projektiga seonduvate ürituste korraldamisega. Nele on lõpetanud Tartu Ülikooli haridusteaduskonna magistriõppe klassiõpetaja erialal ning on varem töötanud põhikooli õpetajana ja õpetaja professionaalse arengu koordinaatorina.

Tiia Kõnnussaar (1,0) töötab eetikakeskuses kolumnist-toimetajana alates aprillist 2015. Tema tööülesanded on eetikateemaliste kolumnide kirjutamine ja toimetamine, avalikkuse teavitamine väärtusarendusprogrammist jt eetikakeskuse tegevustest, raamatute ja teiste eetikakeskuses välja antavate trükiste, uudiskirja ning eetikaveebi toimetamine. Tiia on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe meedia ja kommunikatsiooni alal 2007. aastal.

Heidy Meriste (0,4) töötab eetikakeskuses referendina alates 2013. aasta jaanuarist. Tema tööülesanded on osalemine eetikakeskuse projektides ning ürituste ettevalmistamisel. 2010/11 täiendas Heidy end Jaapanis Kansai Gaidai ülikoolis, 2012 lõpetas Tartu Ülikoolis bakalaureuseõppe ja 2015. aastal magistriõppe filosoofia erialal ning jätkab hetkel sealsamas doktorantuuris.

Laura Lilles-Heinsar (0,8) töötab eetikakeskuse referendina alates 2006. aasta septembrist. Tema tööülesanded on eetikaveebi toimetamine, bibliograafiate koostamine teadusprojektidele, toimetamine ja korrektuur. Laura on lõpetanud TÜ usuteaduskonna bakalaureuseõppe (4+2) 2004. aastal.

Jaana Eigi (0,25) töötas eetikakeskuses referendina 2013–august 2016. Jaana on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe filosoofia erialal 2009. aastal ja samas doktorantuuri 2016. aastal. Alates sügisest 2016 on jaana filosoofia ja semiootika instituudi teadusfilosoofia teadur kuid jätkab ka tööd eetikakeskuse raamatukogus ning kuulub Horisont 2020 projekti ACCOMPLISSH meeskonda.

Marten Juurik (0,25) töötab eetikakeskuse referendina alates 2013. aasta augustist. Tema tööülesanded on eetikakeskuse väärtuskasvatuse alaste metoodiliste vahendite koostamine ning osalemine erinevates projektides. Marten lõpetas 2012. aastal Tartu Ülikooli bakalaureuseõppe ja 2014. aastal magistriõppe ajakirjanduse erialal ning jätab õpinguid doktorantuuris.

Juhan Hellerma (0,25) töötab eetikakeskuse referendina 2013. aasta detsembrist. Tema tööülesannete hulka kuulub raamatukogu töö korraldamine, teadusprojektide jaoks kirjanduse otsimine ning osalemine eetikakeskuse ürituste ettevalmistamisel. Juhan on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe filosoofia erialal 2013. aastal ja jätkab samas doktorantuuri. Ta on end erialaselt täiendanud Konstanzi ja Freiburgi ülikoolis.

Liisi Veski (0,75) töötab Tartu Ülikooli eetikakeskuse referendina alates 2015. aasta oktoobrist. Tema peamisteks tööülesanneteks on eetikakeskuse teadusprojektides osalemine,

info- ja metoodiliste materjalide koostamine ja toimetamine, keskuse raamatukogu haldamine ning Eetikaveebi täiendamine. Samuti osaleb ta eetikakeskuse ürituste ettevalmistamisel. Liisi on lõpetanud 2015. aastal magistriõppe ajaloo erialal ning alustas 2016. aastal õpinguid filosoofia doktorantuuris. Ta on täiendanud end ka Viini ülikoolis ja Leuveni ülikoolis.

Marie Soone (0,5) töötab eetikakeskuses alates 2015. aasta oktoobrist referendina. Tema tööülesanded on seotud projektiga Horisont 2020 „Promoting Integrity as an Integral Dimension of Excellence in Research,“ lisaks osaleb ta eetikakeskuse info- ja metoodiliste materjalide koostamisel ning eetikaveebi töös ja materjalide toimetamises. 2010 omandas Marie bakalaureusekraadi õigusteaduse erialal Tartu Ülikoolis ning 2011 õigusteaduse magistrikraadi Inglismaal Essexi ülikoolis. Alates 2015. aastast õpib Marie Tartu Ülikooli bakalaureuseõppes filosoofia erialal.